

Ekwo-ozì K'ẹ̀bo, Pọ̀lu Deru Nụ Ndu
Kọrentu

¹ Ọwa-a bụ ẹkwo-ozì, mụbe Pọlu ede; mụbe onye Chileke kuru mee gẹ mu buru onye-ishi-ozì Kéreshi Jizọsu. Onye mu l'ìya ede ẹkwo-a bụ nwanna anyi Timoti. Ndu anyi ede ìya anụ bụ Chìochi kẹ Chileke lẹ Kọrentu mẹ iphe, bụkpoo ndu-nsọ, bu l'alì Akaya l'ophu.

² Anyi sụ gẹ Chileke, bụ Nna anyi yẹe Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi meeru unu eze-iphe-ọma; mekwaaphọ g'unu buru l'ẹhu-guu.

Pọlu ekele Chileke

³ Unu g'anyi kele onye ono, bụ Chileke bya aburu Nna kẹ Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi. Ọo ya bụ Nna ọphu aphụ obu-imemini nkiya nyìberu anyìbe; bya aburu Chileke, bụ ìya bẹ ndumobu l'ophu shikọta l'ẹka.

⁴ Ọ bụ ìya bụ onye aduje anyi obu l'iphe, bụkpoo iphe-ẹhuka, anyi ejekpọo ejeje; g'anyi adukwanu ike dọ ndu ọzo obu m'ẹphe -nọdu eje iphe-ẹhuka g'ọ dọhabe. Anyi egudekwanụ ndumobu ono adụ ndu ọzo. ⁵ L'ọ kwa g'anyi yì l'iphe-ẹhuka, nyìberu anyìbe, Kéreshi jeru bụ g'anyi yìhukwapho lẹ ndumobu, nyìberu anyìbe ọphu Kéreshi adụ anyi. ⁶ Sụ-a; ọ -buru l'anyi eje iphe-ẹhuka; unu makwaru l'iphe-ẹhuka ono, anyi eje bụkwa g'ee-shi gẹ Chileke adọ unu obu; tẹme ọ bụkwarupho g'ee-shi gẹ Chileke adzọo unu. Teke Chileke adukwanu anyi obu; ono aburu iphe, unu e-gude shihu obu ike teke unu a-nọdu ata nshi eje ẹgube iphe-ẹhuka ono, anyi eje ono. ⁷ Ọobujeru anyi -nyata unu; anyi asụ l'anyi maru-a l'unu a-pfushia ike. Noo kẹle anyi maru l'ọo g'unu yì l'iphe-ẹhuka, anyi

eje-a bụ g'unu yìhukwapho lẹ ndumobu ọ́phu Kéreshi adụ anyi.

⁸ Ụnwunna anyi; iphe, anyi eme g'unu maru bụkwa k'iphe-ẹhuka, anyi jeru lẹ Eshiya. Ewere, meru anyi meghakwaru anyi ẹka k'ọ́phu ọ́ dụ g'onye e boru ivu, nyi-kworu iya olu. Ọ tsuta-beru anyi l'ẹhu k'ọ́phu anyi eshiẹdu rịkwadaa l'anyi e-mechaa dzụkwaduru ndzụ ọzo. ⁹ Mbụ-a; anyi shi rịa l'e kpewaru anyi mpfugbu; ọle ono tukuru bụru iphe, e-me g'anyi ta anọdu arị l'anyi a-dụ ike dzọo onwanyi; mekwaaphọ g'anyi wotachia onwanyi ye Chileke l'ẹka, bụ iya bụ Chileke l'aduje ike mee g'onye nwụhuru anwụhu shi l'ọ́nwu teta dzuru ndzụ. ¹⁰ Ọ dzọtaru anyi l'ẹjo ọ́gu ono, gege eri anyi ishi ono. Ọ bụkwarupho g'ọ́o-nọ́duje adzọ anyi bụ ono. Ọo ya bụwaa ẹka ẹnya anyi dụ l'ọ́o ya a-dzọta anyi. ¹¹ Unubẹdua kwaphọ; unu yekwarupho anyi ẹka; unu pfuje nuru anyi Chileke. Ọo ya bụ; g'aa-dụ igwe kele Chileke ekele ẹhu anyi; kele iya k'eze-iphe-ọma, o meru anyi; kele ọ́ nụmaru olu ikpoto ndu epfu anụ iya nụ.

Pọlu agbanwe iphe, ọ́ tụberu

¹² Obu anyi meru g'o doo anyi ẹnya rengurengu lẹ ndiphe ta aghachadu umere anyi aghacha; ọ́phu ntuphu-ire adụdu iya; kekelele me a -bya l'ẹhu anyi l'unu. Umere anyi pfuru nhamunha l'iphu Chileke. Ọ bụru iphe ono bẹ anyi aba aba iya. Ọ tọ bụkwa lẹ mmamiphe kẹ ndiphe bẹ o shi; ọ́ kwa eze-iphe-ọma, Chileke l'eme. ¹³ L'iphe, anyi ederu unu bụkwa iphe, unu a-dụ ike guta maru iphe, o pfuru. Mu elekwa ẹnya l'oo-mechaa dogbua unu ẹnya ree; ¹⁴ mbụ iphe ono, doru unu ẹnya ẹka lanụ ẹka lanụ nta-a ono. Unu maru lẹ mbọku ono, Nnajiuphu

anyi, bụ Jizọsu a-bya ono bẹ unu a-hụma iphe, a-zọbe gude anyi aba l'abaa; anyịbedua egudekwaphọ unu abakwaphọ.

¹⁵ Ọ kwa l'o doru mu ẹnya l'unu maru iphe ono; meru g'o gude mu shi sụ lẹ mu a-byaadaa ndu-unu bya emee g'urwu gbaarụ unu k'ugbo ẹbo. ¹⁶ Mu eshiwarọ elieli jeshia Masedoniya. Mu -shiepho Masedoniya lwajẹ mẹ mu abatakwanụ ọzo byapfuta unu mẹ unu edua mu ije gẹ mu jeshia Jiudiya. ¹⁷ ?Ọ dū unu gẹ mu shi agha onwomu aghagha teke ono, mu shi tūbe iya ẹgube ono? ?Tọo unu riru lẹ mu epfuje iphe nkemu gẹ ndiphe. L'ọ kwa ndiphe asuje: Ee l'iphe, uche phẹ sūru: Waawa. ¹⁸ Tūswekwa! Ọ kwa gẹ Chileke l'onwiya bụ onye gbaru g'e gude ire iya ẹka bụ g'iphe, anyi epfu gbaru g'e gude iya ẹka lẹ Ee anyi bụ Ee; Waawa anyi b̄uru Waawa. ¹⁹ Lẹ Jizọsu Kéreshi ono, bụ Nwa Chileke ono, Sayilasụ pfuru unu opfu iya ono; Timoti p̄fuaru iya unu ono; mb̄edua l'ishi onwomu p̄fuaru iya unu ono ta abụkwa ẹgube onye asuje Ee l'iphe, uche iya sūru Waawaa. Ọ chikwaa iphe, ọ bụ bụ lẹ Kéreshi ono -sūwaa Ee bẹ ọ bụ Ee. ²⁰ Ọo ya bụ lẹ Chileke shi l'ẹhu Kéreshi ono emēbekota iphemiphe, yẹbe Chileke kweru ukwe iya. Noo g'o gude anyi n̄du eshije iya l'ẹka sū “Am̄enu”; g'ee-shi nno kwabẹ Chileke ùbvù. ²¹ Ọo Chileke meru g'onye l'unu shi l'ẹka Kéreshi pfuru p̄fushia ike; t̄eme ọ b̄ukwaru iya phọ h̄otaru anyi. ²² Ọ meru anyi iphe-ọhubama, egoshi l'anyi bụ ndu nkiya bya eworu Unme-d̄u-Ns̄o nkiya ye l'obu anyi gude goshi iphe ono, o kweru anyi ukwe iya l'oo-mechaa meeru anyi ono.

²³ Ọo Chileke ono bẹ bụ ekebe mu. Mb̄u; g'o mekwaa mu g'ọ dū iya ree m̄e ọ -b̄udu ire-lan̄u b̄e mu epfu-a: Iphe, kpar̄u iphe, mu har̄u abya Kọrentu b̄uekwapho gẹ mu ata abad̄uru unu mba shii. ²⁴ Anyi te emekwa g'anyi

tubujeru unu iphe, unu e-kweta; eshinu unu pfi-shiru ike l'ekwekwe, unu kweru ke Kéreshi. O chia iphe, anyi shiberu ite iya bu g'anyi tuko atuko mee g'ehu kabaa unu atsō-shi utso ike.

2

¹ Noo g'o gude mu gude obu mu g'o ha su le mu ta abyaedu ndu-unu; bya unu akpatsu aphu ozo. ² Le teke o bu le mu kpatsuaharu unu aphu ozo; ?buhunu onye a-nodu emehunu g'ehu tsoje mu utso? ?Buhukwapho ndu ono, mu kpatsuru aphu-a? ³ Noo g'o gude mu dee iphe ono, mu deru ono; g'o to bu ome mu byaru; me ndu gege eme g'ehu tsoo mu utso agbe kpatsuahaa mu aphu. L'iphe, doru mu enya bu l'unu -mewaa g'ehu tso mu be ehu a-tsoahakwapho unubedua utso. ⁴ Teke mu ede ekwo ono be o shikwa atsū mu l'ehu k'ophu ehu eshidu buru mu ehu; mbu-a; aphu jikwaru mu obu; mu nodu ehubu enya-mini ede iya. Mu te edekwaru iya ge mu kpatsu unu aphu. O chikwaa iphe, mu gude dee ya bu g'oburu iphe, e-me g'unu maru le mu yenukaru unu obu.

Aguru onye a hùrù ahùhù nvu

⁵ O -buru l'o duru g'unu ha onye mewaru onye ozo egube iphe, aphu ono; unu makwaru l'o to bukwa mu be o meru iya; o kwa unubedua g'unu ha be oome iphe, aphu obu. Ole mu tee jedu iya ro epfunuka. Oo 'epho iphe, mu epfu bu l'o ghuduru me o buwaru unu g'unu ha be o meru iphe, aphu ono. ⁶ Onye ono be mu epfukwa su l'ahùhù ono, unu ka l'otu hua ya ono dukwaa ree; g'a ta hukwa. ⁷ O chia iphe, unu e-me nta-a bu g'unu ghakobe guaru iya nvu dua ya obu; a -nonya o gude agu aphu; obu phefu iya. ⁸ Oo ya bu l'iphe, mu arwo unu bu g'unu mee g'o maru l'unu yeru iya-a obu. ⁹ L'iphe, mu

shi gude deeru unu ẹkwo phọ bukwa gẹ mu hụeshikwa unu ama; maru ?unu emeje-a iphemiphe, mu sũru g'unu mee. ¹⁰ Iphe, bukpo onye unu gũru nvũ l'iphe, bukpo iphe, o mesweru bẹ mbẹdua l'ishi onwomu guakwaru nvũ. Iphemiphe, mu gũru nemadzu nvũ iya; mbũ mẹ o -nwekwarũ iphe, mu gũru nvũ iya; bẹ bukwa l'iswi ẹhu unu bẹ mu nọ l'iphu Kéreshi gũa ya. ¹¹ Oo ya bũ g'eeshi ẹgube ono gbobuta Nsetanu g'ọ tọ gbahaa anyi l'ẹregede eshinu anyi machaarũ iphe, ọ tũberu ememe majia ya ẹnya.

Teke Pọlu nọ lẹ Tirowasu

¹² Sũ-a; lẹ teke ono, mu jerwuru Tirowasu je asa ozi-oma kẹ Kéreshi ono bẹ mu rwuru je ahũma lẹ Kéreshi mewaru ọzo dukpooru mu ọkpobe adũdu gẹ mu bya ejeeru iya ozi. ¹³ Oo mu rwuru ọphu ẹhu ebvukpọdaaru mu ebvuru; kẹle mu rwuru; ọphu mu ahũmaduru nwanna anyi, bũ Tayitosu l'ẹka ono. Tọbudu iya bũ; mu parũ phẹ haa; ọ bũru mu eje Masedoniya.

Etso Kéreshi gbọo ọgboo

¹⁴ Mu asũ Chileke l'ọ dũ ike; yẹbedua, shiwaal'iphe ono, Kéreshi meru ono; eduphe anyi; anyi nọdu Kéreshi l'ẹka agbọ ọgboo; k'ọphu bũ ẹkameka, anyi jeru eeshi l'ẹhu anyi maru onye yẹbe Chileke bũ; waa k'ọphu ozi-oma ono a-vọ ẹkameka pfurupfuru g'iphe, mkpọ iya eshi kwẹkweekwee. ¹⁵ L'iphu Chileke bẹ anyi dũ gẹ mkpọ ozi-oma ono, eshi kwẹkweekwee l'ẹhu ndu a dzọtaru; mẹ l'ẹhu ndu ala l'iswi ono. ¹⁶ L'ọ dũru ndu ọphu mkpọ ozi-oma ono atagbu l'ẹpho; ọ dũru ndu ọphu o meru g'ẹphe nọdu ndũ. Oo ya bũ; ?bũ onye sũru eje ẹgube ozi, dũ nno? ¹⁷ Anyịbedua ta arwũtoshikwa ozi-oma ono arwũtoshi gẹ ikpoto ndu ọzo eme iya. Anyịbedua, Chileke ziru-a egudejekwa obu ìphóró epfu

opfu ono l'iphu iya, bu iya bu iphe, gbaru ndu ejeru Kéreshi ozi.

3

¹?Ọ dū unu g'anyi watawaru aja onwanyi ajaja ọzo tọ? ?Bu g'e dee ẹkwo l'anyi bu ndu ire-lanu nu anyi g'anyi nu unu ge ndu ọzo anuje unu? Tọo ?Bu g'anyi su g'unu nu anyi ẹkwo, l'egoshi l'anyi bu ndu ire-lanu g'anyi paru ge ndu ọzo apajeru? ²Ọ kwa unubedua l'onwunu bu ẹkwo, e deru nu anyi. Ẹkwo k'ono be e deru ye anyi l'okpoma g'oniyemonye guje g'o doo ya enya. ³Ọ buwaa g'unu goshije l'unu bu ẹkwo ophu Kéreshi deru nu anyi g'anyi pajeru. Ẹkwo obu ta abudu mini-ẹkwo be e gude dee ya. Iphe, e gude dee ya bu Unme, shi l'eka ke Chileke; mbukwa Chileke ophu dzu ndzu. Ophu eka e deru iya abudu le mkpuma, du g'okwekpu; eka e deru iya bu l'obu nemadzū.

⁴Iphe, anyi gude epfu nno bu le Kéreshi mewaru anyi g'anyi gudeje ire Chileke eka. ⁵Iphe, mu epfu-a ta abukwa l'o nweru ike, du anyi l'ehu, bu ike, anyi e-gude epfu l'anyi suru eme egube iphe ono. Ike, anyi nweru bukwa Chileke be o shi l'eka; ⁶yebedua, bu iya meru anyi suru eme g'a maru l'anyi bu ndu ejeru Ogbandzu ophuu ono ozi. Ọ to bukwa ekemu ophu e deru l'ekwo be onuje anyi nta-a. Ọ kwa Unme-du-Nso nkiya be onuje anyi. L'ekemu ophu e deru l'ekwo egbukwa egbugbu; obenu le Unme Chileke l'anuje ndzu.

⁷Su-a; ọ buru l'ekemu mgbu-onwu ono e deru kaa ya akaka le mkpuma, du bachibachi ono be gburu nwijnwii; k'ophu bu le unwu Izurelu ta adudu ike lee Mosisu enya l'iphu; mbu ogbu nwijnwii ophu e-mechaa phukashihu nu; ⁸buchia ozi Unme-du-Nso eje taa kabadaa adu akpabiri? ⁹Teke ọ bu l'ozi, nmaru ikpe-onwu ono

dụ-be akpabiri ẹgube ono bẹ ozi k'apfubekoto ono a-kabakwanu adu akpabiri. ¹⁰ Oo ya bu; l'e -pfuje iya epfufu; mu asu l'ogbu-nwiiwii ophu uzo mbu pho gude ta aduedu iphe, o bu l'eka ogbu-nwiiwii ke nta-a no. Ogbu-nwiiwii ke nta-a ono bu ogbu-nwiiwii, nyibe anyibe. ¹¹ Le teke o bu l'iphe ono, l'e-mechaa phukashihu nu ono du-be akpabiri ẹgube ono bẹ ophu a-duwaro adudu a-kabakwanu adu akpabiri.

¹² Oo ya bu l'e -shinu enya anyi du l'ẹgube iphe ono bẹ anyi apfushije ike asa kpaa kpaa. ¹³ Anyi te emedu ge Mosisu, jeru je achita ekwa phuchia iphu ge ndu Izuru ta ahuma iya iphu g'ogbu-nwiiwii ono chihuada. ¹⁴ Ebe o bukwa l'ephe ta ahumaduru iya; Chileke kwechikwaru phe pho enya; kele obujeru ephe -nodu agukpoo ekwo ogbandzu k'akahu ono; mbukwa jasun tanu-a; odu g'e gude ẹgube ekwa ono phuchikwaa phe pho iphu g'ephe ta amaru iphe, ephe agu. Oo 'epho atugba onwonye le Kereshi kpurumu l'a-phufu ekwa ono. ¹⁵ Mbu-a; obujeru teke ephe agu ekwo ekemu Mosisu ono; mbukwa byasu nta-a; ẹgube ekwa onoya aphuchie phe pho egomunggo. ¹⁶ Ole o kwaa g'ekwo-opfu Chileke pfuru ke Mosisu bu g'oo-du ndu Izuru; l'ekwo-opfu Chileke pfukwaru ke Mosisu su: "Obujeru teke o ghawaru Nnajiuphu iphu; ekwa ono aphufu." ¹⁷ Oo Nnajiuphu ono bu Unme-du-Nso ono. O buru l'eka Unme-du-Nso ono bẹ atọ l'egbu shi. ¹⁸ Anyibe ndu ono g'anyi ha bu ndu adudu iphe, phuchiru anyi iphu; anyi nodu ele ogbu-nwiiwii ke Chileke ono enya g'onye ele enya l'onyo; o gbanwee anyi; anyi du g'o du; mbu shi l'ogbu nwiiwii kaba egbu nwiiwii. Onye o shi l'eka buru Nnajiuphu ono, bu Unme-du-Nso.

4

Èku, nọ l'ite-urwa

¹ Oo ya bụ; l'eshinu Chileke phuru anyi obu-imemini bya eworu ozi ono ye anyi l'eka bẹ ike ta abyakwa abvu anyi l'ozi ono. ² Iphe, anyi jikaru bụ iphemiphe, bụ iphe-iphere; mbụ iphe, eeme lẹ mpya. Anyi te emedu iphe ẹregede; ophu anyi agwadu opfu Chileke ngwaragwa. Iphe, anyi emejechia bụ l'anyi epfufe okpobe-opfu ono tūa ya jala. Anyi anọduje l'iphu Chileke eme egube ono g'onnyemonye egude nno shi l'obu iya maru ndu anyi bụ. ³ Lẹ teke o bụ l'ozi-oma ono, anyi ezi ono bụ iphe, e gude iphe kwechia ekwechi; o kwa l'enya ndu ala l'iswi bẹ e kwechiru iya iphe obu. ⁴ Lẹ Obutuswe, bụ iya bụ ishi kẹ ndu mgboko-a bẹ woakwaru ẹka pyichia ndu bụ ekwegekwe l'egomunggo g'o mee k'opfu ephe taa humadu iphoro, shi l'ozi-oma ono, echiru phe swacha swacha ono. Iphoro ono egoshi ogbu-nwainwii kẹ Kereshi. O buru lẹ Kereshi ono bẹ a humaru Chileke l'onwiya. ⁵ Oo ya bụ; l'o to bukwa onwanyi bẹ anyi anọduje epfu g'a maru. O kwa Kereshi Jizosu, bụ Nnajiuphu anyi ono. Anyibedua l'ishi onwanyi bukwapho ndu ejeru unu ozi l'iswi ehu Jizosu. ⁶ O kwa Chileke ono, suru g'iphoro shi l'ochii nwua phoo ono bukwapho Chileke, meru g'iphoro iya nwukwaapho phoo l'ime obu anyi. Oo ya bụ gẹ ndiphe, amaru odu-biribiri kẹ Chileke; mbụ odu-biribiri, shi l'iphu Kereshi egbu nwainwii.

⁷ Su-a; anyi dukwapho g'ite, e gude urwa kpua, Chileke woru iphe ono, ereshi ire ike ono, bụ iya bụ iphoro iya ono woru de. Iphe, o gude de ya nno bụ g'a huma l'ike iya ono, nyiberu anyibe ono te eshidu anyi l'eka; l'oo yebedua bẹ o shi l'eka. ⁸ Aanọduje akpa anyi ehu tekenteke l'ekameka; ole o to bukwanu

l'aakpapyajẹ anyi ishi. A -nonyaa iphe, aharu atsu anyi l'ẹhu k'ophu anyi taa majeeduru iphe, anyi e-me; ọle ọkpoma eshijujeela anyi ike. ⁹ Eemeje anyi ewere; ọle Chileke te ebuhajekwanu anyi ẹka. E chitsuje anyi; ọle e te echigbukwanu anyi echigbu. ¹⁰ Mbọku-mbọku bẹ anyi ejeje iphe-ẹhuka ono, Kéreshi jeru teke ono, ọobyanya anwuhu ono. Ọo ya bukwapo g'aa-huma ndzu, shi l'ẹka Jizosu l'ẹhu anyi. ¹¹ Ọ tọ dukwa tekenteke anyibe ndu ophu dzu ndzu ta atso-gejeduru atso-geru l'onu onwu; l'opfu ẹhu Jizosu; g'aa-huma ndzu, shi l'ẹka Jizosu, du anyi l'ẹhu owa-a, a-nwuhu anwuhu-a. ¹² Ọo ya bu l'onwu swiru anyi; ndzu swikwanuru unu.

¹³ Su-a; l'ekwo-opfu Chileke bẹ e dekwaru su: “Mu kweru ke Chileke. Ọ buru iphe ono meru g'o gude mu nodu epfu opfu iya.” Ọ buru l'anyi kweru ke Chileke egube ono meru g'o gude anyi nodu epfukwapo opfu iya. ¹⁴ Ishi iya bu l'anyi maru le Chileke ono, meru ge Nnajiuphu, bu Jizosu shi l'onwu teta dzuru ndzu ono l'emekwapo g'anyi shi l'onwu teta dzuru ndzu opfu l'anyi le Jizosu tugbaru buru nanu; l'ogbe teke ono tuko anyi l'unu duta bya edobe l'iphu iya. ¹⁵ Iphemiphe ono bukota l'opfu ẹhu unu. Ọo ya bu g'eze-iphe-oma ke Chileke akabaa erwu ndu du igwerigwe ẹka. Eze-iphe-oma ono emee g'a du igwe kabaa ekele Chileke ekele; shikwapo nno kwabe iya ubvu.

¹⁶ Ọo ya bu l'ike ta abyakpoda abvu anyi l'ozi ono. A makwaru-a l'ẹhu anyi libahuwaru alibahu teme o nodu abyawaa anwuhu; obenu le ndzu ono, Chileke nuru anyi ono be onoduje eme mboku-mboku g'o du ophuu ophuu. ¹⁷ Teme iphe-ẹhuka, anyi eje-a, du nwanphe-a; teme ophu o dudu g'oo-no-beru-a; l'e-mechakwaa setaru anyi ubvu, a-du shi; mbu ubvu ophu nyiberu anyibe k'ophu aamadu g'atọ onu iya; teme ophu o

bvudu abvubvu. ¹⁸ Iphe, anyi chiru upfu ye ta abukwa l'iphe, eele l'anya; o chikwa l'iphe, anya ta ahumaduru. L'iphe, anya l'ele ta adukwa aka onono-bejeru; obenu l'ofhu a ta ahumuadu l'anya l'a-no ojejeje.

5

Unuphu, anyi e-buru l'imigwe

¹ Anyi maru le teke a phokataru nwa mkpu owa-a, anyi bu l'eliphe-a; be anyi nweru-a unuphu ozo, Chileke kwaru anyi. Ulo k'ono ta abudu aka be e gude kpua ya. O bu ulo ofhu anyi a-no ojejeje l'imigwe. ² Su-a; anyi a-nojeekwapho atsufu le mgboko-a jasufu g'anyi a-no-beru. Iphe, egu iya agufu anyi bukwa teke Chileke eme anyi ewota ogwehu ophuu ono, Chileke e-shi l'imigwe nu anyi ono yee g'uwe. ³ Oo ya bu; anyi -yewaa ogwehu ophuu ono g'uwe; anyi taa duedu g'anyi gba ehu oto. ⁴ Le teke anyi nokwadu l'ime ogwehu owa-a, anyi nweru nta-a be anyi atsukwa pfufu g'anyi vu ivu-erwa; ofhu o dukwanu anyi g'a sufu l'anyi togboru ogwehu owa-a, anyi nweru nta-a. Iphe, egu iya gbefu agufu anyi bu g'a gbefu yepyabefua anyi ogwehu ophuu ono l'eli iya. Oo ya bu g'ogwehu ono eshi egube ono lwee owa-a, e-mechaa nwuhu anwuhu-a. ⁵ O kwa Chileke l'onwiya bu onye eme ire l'ehu anyi g'eeshi g'ehu anyi eyee ogwehu ophuu ono g'uwe; kele o nuru anyi Unme-du-Nso gude goshi anyi iphe ono, o kweru ukwe l'oo-me ono.

⁶ Oo iphe ono meru g'o gude obu nodu esihuje anyi ike tekenteke kpo. Iphe, anyi maru bu le teke anyi no ndzu eme ehu anyi ehu anyi be anyi ta anodu Nnajiuphu l'eka. ⁷ Iphe, anyi gude buru bukwa l'anyi kwetarufu l'ebe abufu l'anyi humaru l'anya. ⁸ Obenu le mbedua epfu sufu l'obu te etedu anyi ophe; teme o nodu ehe anyi ih ee aparufu ogwehu owa-a haa; je g'anyi le Nnajiuphu

buwaruro eburu. ⁹ Ọo ya bu l'iphe, anyi ese akanya iya bu g'anyi meje iphe, du iya ree; me anyi no l'ibe iya; me anyi no le mgboko-a. ¹⁰ Le g'anyi hakotakpoo; byafutajekwa bya apfuru l'iphu Kereshi me o -byaepho ekpe ikpe. Ọo ya bu; g'onyenonu a-nata iphe, rwuberu iya nu; m'o bu k'oma-o; m'o bu ejo iya-o; onyenonu anata ugwo iphe, o meru teke o no ndzu le mgboko-a.

Eshi l'eka Kereshi eshita Chileke onya

¹¹ O kwa l'oo l'anyi anoduje atsụ Nnajiuphu ebvu opfu l'anyi maru l'oo ya e-kpe ikpe ono meru g'o gude anyi nodu anoduje eme g'anyi pfuta ndiphe yeru iya. Obenu l'oo Chileke makotaru g'anyi gbaru; teme o dukwa mu pho g'unubedua l'onwunu makwarupho anyi l'obu unu. ¹² Anyi te etukwa onwanyi epha l'iphu unu ozo; o chia iphe, anyi eme bu g'anyi goshi unu iphe, unu a-zobe okpa gude anyi eku onwunu; oo ya bu g'unu a-majeru onu, unu e-yeru ndu ono, egudeje g'ephe gbaru l'eli ehu aba abaa; hakwaa g'ephe gbaru l'ime obu phe ono. ¹³ O -bukpooru nu l'oo egomunggo swehuru anyi be iphe, anyi epfu bukwa Chileke be anyi epfudoru iya. Teke o bu l'egomunggo anyi dua nhamunha bukwa-a l'opfu ehu unu be o bu. ¹⁴ L'iphe, bu iya emeje anyi eme g'anyi eme-a bukwa eye obu ophu Kereshi yeru anyi. Kele iphe, kwatakpooru doo anyi enya okpobe edodo bu l'oo onye lanu nwuhuru l'iswi ehu oha. Ọo ya bu l'oo oha nwuhuru. ¹⁵ O nwuhu-chiru oha l'opfu. Ọo ya bu ge ndu no ndzu ta adzheru ndzu ono dzu-doru iya onwophe. O chia g'ephe dzuru ndzu dzu-doru iya onye onoya, nwuhu-chiru phe onwu; e mechaa o shi l'onwu teta dzuru ndzu ono.

¹⁶ Su-a; eshi nta-a be o to dukwa onye anyi elekwadu enya, ndiphe ele amadu; teme anyi amaru g'onye obu

gbaru. Anyi -shi elejekpọonu Kéreshi ẹnya, ndiphe eleje amadu maru g'ọ gbaru; nta-a bẹ anyi te elehekwa iya egube ono. ¹⁷ Ọo ya bụ l'oniyemonye, nọ l'ime Kéreshi bụwaa onye e meru k'ọphúú. Akahụ iphe bvuakwaru; iphemiphe bụwaru iphe ọphúú! ¹⁸ Iphemiphe-a bụkota Chileke bẹ o shi l'ẹka. Chileke shikwanụ Kéreshi l'ẹka mee g'anyi l'iya doshia; bya eworu ozi k'edoshi opfu ono ye anyi l'ẹka. ¹⁹ Ọo ya bụ lẹ Chileke shi Kéreshi l'ẹka edoshi opfu duru yẹ ndiphe mgburugburu; ọphu ọogukoeduru phe iphe-ẹji, ẹphe anọduje eme iya. Teme o yekwaaphọ anyi ozi k'edoshi opfu ono l'ẹka.

²⁰ Ọo ya bụ l'anyi bụ ndu nọ-chiru Kéreshi. Chileke gbẹ anyi l'ẹka arwọ ndiphe arwọrwo. Anyi nọ-chiru Kéreshi arwọ unu sụ: unu kwe g'e doshia opfu, duru unu lẹ Chileke. ²¹ Kẹle Chileke meru iya o vuta iphe-ẹji anyi l'ophu l'ẹbe abụ l'o mejeru iphe-ẹji; k'ọphu anyi e-shi iya l'ẹka tuko bya aburu ndu pfuberekoto gẹ Chileke.

6

¹ Ọo ya bụ l'anyibe ndu anyi lẹ Chileke gba mgba eje ozi-a; l'arwọkwa unu arwọrwo sụ g'unu ta anatakwa eze-iphe-oma kẹ Chileke-a mee ya g'ọ bụru ọla-l'iswi. ² L'ọ sụkwaru:

“Teke ọ gbaru l'angabẹ nchị
bẹ mu ngabẹru ngu
nchị.

O rwua l'eswe ndzọta;
mu dzọo ngu.”*

Gẹ mu kakwaru unu; ọ kwa nta bụ eswe eze-iphe-oma kẹ Chileke. Ọ kwa ntanụ bụ eswe ndzọta.

Iphe-ẹhuka, Pọlu eje

* 6:2 6:2 Gụnaa Azá 49:8.

³ Ọ tọ duka onye o du anyi g'a su l'o pfutoşhiru ozi, anyi eje. Ọ buru iphe ono meru g'o gude anyi nodu eme g'o tọ du onye umere anyi a-gbẹ buru upfu du iya l'okpa. ⁴ Ọ chia iphe, anyi emejechia bu l'anyi egudeje iphemiphe, byapfutaru anyi egoshi l'anyi ejeru Chileke ozi. Anyi atajẹ nshi me iphe-ehuka -byapfuta anyi; ozoo me oke mkpa -byaru anyi; ozoo me a - nodu akpa anyi eh. ⁵ Echi anyi iphe; bya atu anyi mkporo; bya eyeru anyi mkpaka. Anyi ejegbu onwanyi l'ozi; ebe anyi edobejedu ishi l'oshi; anyi nodu akwa egu. ⁶ Ntucha ta aduka le ndzu anyi; iphe nodu edoje anyi enya; anyi nodu atajeru iphe nshi; nweru obu oma; nodu l'eka Unme-du-Nso; nweru n-yemobu ophu abudu l'eli-onu; ⁷ epfu ire-lanu; nodu l'ike ke Chileke chiru ngwogu k'apfubekoto l'ekutara me l'ekicha; ⁸ me a - nodu akwabe anyi ubvu; ozoo l'akwa anyi eswe; me a - nodu epfu l'anyi eme eji; ozoo l'epfu l'anyi eme ree; eeme anyi g'anyi bu ndu eregede; obenu l'anyi bu ndu ire-lanu; ⁹ eeme anyi ge ndu amadu amama; obenu l'a makwanuru anyi rengurengu; ge ndu anwuhu anwuhu; ole anyi dzukwanu ndzu; ge ndu echi echachi; ole e te echigbukwanu anyi echigbu; ¹⁰ ge ndu agu aphu; ole anyi anodujele-a ete eswa tekenteke; ge ndu ukpa; ole anyi meru ikpoto ndu nemadzu ephe nweru iphe; ge ndu adudu iphe, ephe nweru; ole anyi tukoru iphemiphe, nweru.

¹¹ Su-a; unube ndu Korentu; anyi togboakwaru unu iphemiphe eba; anyi bya eghebewaru unu okpoma anyi onu. ¹² Anyi te ewofukwaru unu obu; o chikwa unubedua wofuru anyi obu. ¹³ Su-a; unu gheberu anyi obu unu onu g'anyi gheberu unu obu k'anyi-a. Nta be mu epfuakwaru unu opfu, nna epfujeru unwu iya.

Ezehuru iphe, adudu Chileke ree

¹⁴ Unu lẹ ndu ekwedu kẹ Chileke ta atugbakwa buru nanu. Kẹle-a; ?bu gunu bẹ apfubekoto yẹle eme ẹjo-ememe gude buru nanu? ?Denu g'iphóró yẹle ọchii e-shi dogba ẹhu? ¹⁵ Kéreshi yẹe Obutuswe ta ayikwa chia idzù agbaru mgba mee iphe lanu. Oo ya bu; ?buhunu gunu bẹ onye kweru kẹ Chileke yẹe onye ekwedu kẹ Chileke gba mgba? ¹⁶ Sụ-a; ?denu g'eeshi wota eze-ulo Chileke yẹe ulo-nshi dogbabe? O kwa anyi bu eze-ulo Chileke; mbu Chileke ọphu no ndzu. Lẹ Chileke pfukwaru iya l'onwiya sụ:

“Mu e-buru eburu l'ime
 phe tsojeru phe eje
 ekameka, ẹphe eje.
 Mu aburu Chileke,
 doberu phe nu;
 ẹphe aburu ndibe mu.”†

¹⁷ Noo g'o gude Chileke pfukwaapho sụ:

“Unu hofuta onwunu l'echilabo
 phe bya anodu iche.

Unu te eyejekwa ẹka l'iphe,
 aasọ nsọ gẹ mu
 anatakwanu unu.‡

¹⁸ Oo ya bu gẹ mu aburu nna
 unu;
 unu aburu unwu mu
 unwoke mẹ unwu mu
 unwanyi.”§

Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu.

† ^{6:16} ^{6:16} Gṽnaa Uke 26:12; Jier 32:38; Ezek 37:27. ‡ ^{6:17} ^{6:17} Gṽnaa Azá 52:11; Ezek 20:34,41. § ^{6:18} ^{6:18} Gṽnaa 2Sám 7:14; 2Sám 7:8.

7

¹ Sū-a; ndu mu; eshinu Chileke kweru anyi ukwe-iphe dū ẹgube-a; g'anyi safukotanu onwanyi iphe, bukpo iphe, emerwū ogwehu bya emerwū obu nemadzū. G'anyi tsuje Chileke ebvu; g'anyi kukebeje ẹhu buri ndu dobekotaru onwanyi iche k'ophu anyi a-bukotaru ke Chileke okpobe aburu; meje iphe, o sūru g'anyi meje.

Ehu-utso Polu

² Unu menaa g'anyi maru l'anyi dukwada unu l'obu. O to dukwa g'unu ha onye anyi mesweru; ophu o dukwa onye anyi dephuru; ophu o dukwapho onye anyi gudeje ugho mee iphe, apfuduru-oto. ³ Iphe, mu epfua ta abukwa le mu agbarwushi unu agbarwushi eshinu mu pfuhawaru su l'unu dukwa anyi l'obu shii. Anyi l'unu bu nanu; me anyi dzu ndzu-o; me anyi nwuhuru anwuhuo. ⁴ Mu anoduje asa kpa kpa l'opfu ẹhu unu; mu nodu egudeje unu aba l'abaa. Anyi no le mkpamehu; ole unu adujekwanu mu obu; teme ẹhu nodu atsoje mu ntumatu me mu -nyata unu.

⁵ L'anyi batakwaru Masedoniya; ophu ẹhu ebvubaeduru anyi ebvuru. A nodu emeepho anyi mkpawere l'ekameka. Opfu du l'etezi; ndzu-agugu du l'ime-ulo. ⁶ Obenu le Chileke, bu onye aduje onye aphu tsoru obu be gudewaa abyabya, Tayitosu byaru gude dua anyi obu. ⁷ Ophu o budua abyabya, o byaru kpurumu; edo, o dokpodaru anyi g'unu gude dua ya obu yichakwapho l'iphe, duru anyibedua obu. O pfuru anyi su l'ogogushi unu ẹgu ike ge mu l'unu huma; l'unu agu aphu okpobe agugu k'iphe, unu meru; teme l'unu agbajeru mu odzori shii. Onoya be mekpooru mu ẹhu kabakpo mu atso utso nta-a.

⁸ L'o betakponu ekwo-ozia, mu deru-a nodu eme g'aphu ji unu obu; mu ta atakwa onwomu uta le mu

deru iya. Teke mu gege ata onwomu ụta bụkwa teke mu hụmaru lẹ mu gude iya mee g'aphụ ji unu obu; obetaru ọ bụerupho kẹ nwa teke ono. ⁹ Obenu lẹ nta-a bẹ ẹhu atsọwaa mu ụtso. Ẹhu-ụtso mu ta abụkwa l'ọo lẹ mu meru aphụ ji unu obu. Ẹhu-ụtso mu bụkwa l'aphụ ono meru izimanụ iphe-ẹji unu lwa unu azụ. Aphụ k'ono bụkwa aphụ ọp̄hu meru g'unu mee iphe, dū Chileke ree. Ọo ya bụ l'ọ tọ dudu iphe, anyi mekataru unu. ¹⁰ Kẹle nggumaphu ọp̄hu dū Chileke ree emeje g'izimanụ lwa nemadzụ azụ g'adzọo ya; ọp̄hu atadụ onwonye ụta iya k'ono. O bekwanụ lẹ nggumaphu k'unwu-eliphe l'egbu egbugbu. ¹¹ Unu hụmaanaro iphe aphụ ono, dū Chileke ree ono meru. Unu hụmaanaro g'unu yeberu ẹhu l'eme g'a maru l'unu p̄fuberekoto l'ip̄hu Chileke. Unu hụmanu g'iphe, meru nū nwụ-beru unu ọku l'ẹhu. Sụ-a; unu hụmanu g'unu atsụbe ebvu iphe e-menu. Unu hụmaru g'ogube unu ẹgu g'unu hụma mu; unu hụmaru g'oolwube unu l'obu g'unu gbaaru mu ọdzori. Unu hụmaru g'ọ dū-be unu g'unu hụa onye ono, mesweru nū ono ahụhù. L'ime iphemiphe ono bẹ unu goshiru l'ọ tọ dudu ẹka o deru unu.

¹² Ọo ya bụ l'edede, mu deru ẹkwo-ozì ono ta akwatakwa bụru k'iswi ẹhu onye ọp̄hu mesweru nū; ọzoo k'iswi onye ọp̄hu o mesweru. Iphe, mu gude dee ya bụkwa g'o mee g'unu maru g'unu agbaberu anyi ọdzori l'ip̄hu Chileke. ¹³ Noo ya bụ l'ọodu nū phọ anyi obu.

A -gufukpooro adū obu ọp̄hu unu dūru anyi; ẹhu kabakp̄oro anyi lẹ Tayit̄osu ụtso l'unu t̄ukoru g'unu ha mee ya ẹhu bvuru iya ebvuru. ¹⁴ Lẹ mu t̄ukwaru Tayit̄osu ọnu unu; gude unu aba l'abaa; e mechaa; ọ bụerupho gẹ mu pfuru bụ g'ọ dū; ọp̄hu unu emeduru mu iphe-iphere. Ọ tọ dudu teke anyi ete epfujeduru unu iphe, bụ ọkpobe-opfu. Nokwaphọ g'iphe, anyi pfuru

Tayitọsu k'ẹhu unu tukuru buru eviya. ¹⁵ Ọ buru iya meru g'o gude ọ nọdu akajẹbaa unu eyeshi obu ike mẹ ọ -nyata l'unu g'unu ha atukoje eme iphe, mu sọru g'unu mee; waa mẹ ọ -nyata g'unu gude ndzu-agugu gude ayọ ọshi k'anonyakwaa unu mee iphe, adudu iya ree; unu gude egube ono meshiaru iya l'ibe unu. ¹⁶ Nta-a bẹ ẹhu atsokpoo mu atsoshi mu iya ike lẹ mu gude ire unu ẹka ọkpobe egude l'iphemiphe.

8

Gẹ ndu kẹ Kéreshi a-nuje iphe

¹ Iphe, anyi eme g'unu maru; unwunna mu; bu k'eze-
iphe-oma, Chileke meshiru lẹ Chiochi, nọgbaa lẹ Mase-
doniya. ² Kẹle mkpamẹhu, a kparu phẹ huru phẹ ama
hushia phẹ iya ike. Ọle ẹhu tsoleru phẹ-a tsoshia phẹ
iya ike teke ono; k'ophu ephe saru ẹka sagharu iya ẹka
l'anu Chileke iphe; l'ẹbe abụ l'ephe nweru iphe ilile. ³ Gẹ
mu e-pfubeeru iya pho bu l'ephe nuru g'eka ha phẹ;
bya anukwapho nughata egube ono. Ephe tukpooru obu
phẹ onyo ⁴ rwọo anyi rwoshia anyi ike su g'anyi kwerọ
g'ephe lẹ ndu kẹ Kéreshi ọzo gbaru mgba nuje iphe,
g'e gude gbaaru ndu-nsọ mkpu. ⁵ Ephe meberu iphe
ono g'anyi arị-vujeduru l'egomunggo. Ephe vukpodaru
uzo gbeshi bya eworu onwophẹ ye Nnajiuphu l'eka;
tẹme ephe gbeshi bya eworu onwophẹ yehukwapho
anyi l'eka, bu iya bu g'ọ du Chileke ree. ⁶ Noo g'o shitaru
anyi rwọo Tayitọsu; yẹbedua, bu iya gbuberu ishi eje ozi
ono; su iya g'o mekpọekwapho iphe, oome; g'o yekwaru
unu ẹka g'unu jefufu ozi ono, unu eje ono l'ishi; mbu
ozi ono, unu eje k'eze-iphe-oma ono. ⁷ Iphemiphe, unu
nweru bẹ unu nwekwaru nwegharu iya ẹka; mbu l'unu
kwetaru kwegharu iya ẹka; pfua opfu Chileke pfugaru
iya ẹka; maru kẹ Chileke magharu iya ẹka; bya ekukebe

ẹhu eye ẹka; bya eyekwaapho anyi obu yeshia ya ike. Oo ya bu g'unu nukwapho iphe nugharu iya ẹka g'e gude jee ozi k'eme iphe-oma ono.

⁸ Iphe, mu epfua ta abukwa l'oo anmakobe; mu nodu anmakobe iya unu. Oo iphe, mu eme bu ge mu goshi unu g'ogugu-be ndu ozo ẹgu eye ẹka; shi ẹgube ono mee unu g'unu goshi l'eye obu ophu unu yeru bua okpobe eye obu. ⁹ Kele unubedua mahukwarupho eze-iphe-oma, shi l'eka Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kereshi; l'a makwaru-a le Kereshi nweru iphe shii; obenu l'o woleru-a onwiya mee onye ukpa l'iswi ẹhu unu. O bu ru iphe, o meru bu g'oo-shi l'aburu onye ukpa ono mee g'unu nweru iphe shii.

¹⁰ Onu, mu e-ye l'opfu ono bu le-a; o karu unu ree l'unu gbẹ nta-a mefufu iphe ono, unu wataru akaphuru ono l'ishi; kele o to budua l'oo unubedua vu uzo chia idzu iya; o kwapho unubedua vu uzo wata iya ememe.

¹¹ Ngwa; unu kukebenu ẹhu mee ya gbiriri jasu unu emeeme iya. O kwapho g'o phuru unu aphuphu l'ehu teke unu wataru iya ememe bu g'emefufu iya a-nodu aphu unu l'ehu. G'iphe, unu gude eme iya bukwarupho g'eka beru unu. ¹² Le teke o bu l'ogugu ngu agugu anu Chileke iphe; be Chileke a-natakwa iphe, i nuru iya okpobe anata. Chileke atuje iphe, onyemonye nuru iya le g'onye ono nweberu. O to tukwa iya le g'onye ono enwedu.

¹³ O to bukwa iphe, mu epfu nta-a bu l'oo ge mu pata ivu ndu ozo bofua unu g'unu vuru; ephebedua agbaru ẹka. ¹⁴ Obenu l'eshinu unu ka ndu eeje eyeru ẹka obu enweru iphe shii ke nwa nta; be iphe, du ree bu g'unu gbataru phe le mkpa, duru phe nu. Teke mkpa dukwanuru unubedua; ephebedua nweru shii ephe a-gbataru unu. Oo ya bu l'unu ibekeboebo be eyeru

onwunu ẹka ẹn्या nhamunha. ¹⁵ Ọ n'iya bu iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke sụ:

“Onye kpotaru shii te
ekpoghaduru iya ẹka.

Ọphu onye kpotaru nwanshii
ekpopeteduru.”*

Tayitọsu yele ndu ẹphe l'iya swi

¹⁶ Anyi ekele Chileke ekele shii ke l'ọ kwapho g'ọophu anyi l'obu eyeru unu ẹka bu g'ọophuhukwapho Tayitọsu.

¹⁷ Ọ tọ budua l'ọ nataru arworo, anyi roro iya kpurumu; obenu l'ọophu iya l'ehu eye ẹka shii k'ọophu o turu obu iya onyo sụ le ya a-byapfutashia unu. ¹⁸ Anyi yekwarupho nwanna anyi nwoke ge ye l'iya swiru. Nwanna anyi ono bu onye a kwatakpo akwabe okpobe ubvu l'iphe, bukpo Chiochi le Chiochi. Ọ bu g'ode ezi ozi-oma ono. ¹⁹ Teme a -gufukwaro onoya; o kwa Chiochi ge Chiochi ha hotaru iya woru iya ye sụ g'ode tsoje anyi je ozi ono, anyi g'ode agbataru unwanna anyi ono. Anyi g'ode ozi ono ekutse Nnajiuphu teme anyi g'ode iya egoshi l'ọ du anyi g'anyi yeje ẹka.

²⁰ Anyi tokwaru nwehu dee ẹn्या le mini eme k'ọophu o to do du onye a-ta anyi uta g'anyi g'ode eme k'iphe-oma ono, nyiberu anyibe ono, e yeru anyi l'eka ono. ²¹ L'iphe, anyi tiberu ememe bukwa g'anyi meje iphe, du ubvu l'ẹn्या; o tọ bukwa ophu du ubvu l'ẹn्या Nnajiuphu be anyi e-meje nkinyi iya; obenu g'ode bukwarupho iphe, du ubvu l'ẹn्या ndiphe.

²² Teme anyi yekwapho nwanna anyi ozo sụ g'ephe swiru bya. Nwanna anyi k'ono be anyi ahujekwa ama tekenteke maru l'iphe, agu iya nu buepho ge ya e-me eye ẹka. Nta-a be o kabakpo ya aphu l'ehu ge ya

* 8:15 8:15 Guna Awu 16:18.

yeru unu ẹka; kẹle o gude ire unu ẹka kẹ b'ama g'e-me iya. ²³ A bya lẹ Tayitọsu; mu sù l'ọo ya bụ mu onye ẹbo; onye mu l'iya tukuru eje ozi-oma gude eyeru unu ẹka-a. Ẹnwunna anyi ọphuu, ẹphe l'iya swi-a bukwanu ndu ọphu nọ-chiru ẹnya Chiochi lẹ Chiochi tẹme ẹphe bụru ndu ekutse Kéreshi. ²⁴ Unu goshikwa ẹphebedua waa Chiochi l'ọphu l'unu yeru anyi obu ọkpobe eyeye; tẹme l'aba, mu egudeje unu aba bụ-a l'o rwuberu iya.

9

Eme iphe-oma

¹ Mu te ejeeduro unu ederu ẹkwo k'iche k'iphe, unu a-nụ ndu-nsọ, nọ lẹ Jierúsalem. ² L'o doru mu ẹnya l'ogua unu ẹgu eye ẹka; mu gudewaa unu aba l'abaa l'iphu ndu Masedoniya. L'unubẹ ẹnwunna anyi, nọ lẹ Akaya kwakọbeakwaruro k'eye ẹka e -shi k'akaphu. L'aphuphu, ọphuu unu l'ẹhu k'eye ẹka ono kpatuwaru ndu dū igwerigwe. ³ Iphe, kparu iphe, mu sūru g'ẹnwunna-a bya bụ g'aba ono, anyi gude unu aba ono ta abụ iphe-mmanu. Ọ bụ-chia g'ọ dū gẹ mu pfuru sù l'unu kwakọbewaru eye ẹka. ⁴ Ọdumeka; ọ -būru lẹ mu lẹ ndu Masedoniya haru swiru bya; anyi bya ahuma l'ọ tọ dudu g'unu kwakọberu; ọ kwa iya bụ l'iphere aburu k'anyi; kẹle mu sūwaru l'unu kwakọbewaru ree; ọ būruru unu bẹ iphere k'unu a-kabaa shii. ⁵ Noo g'o gude mu sù l'ọ dū ree g'ẹnwunna-a vuru mu ọzo byaadaa ibe unu bya evuru ọzo kwakọbe iphe ono, unu kweru ukwe anunu ono. Ọo ya bụ g'aamaru l'unu gude obu unu g'ọ ha anu iya; l'a ta atupfubeduru iya unu atupfube.

Eme omeluko

⁶ Iphe, unu a-nyatajẹpho bụ l'onye emebeduru iphe, ha shii l'alì ta akpatajẹkwa iphe, ha shii. Onye mebekwanuru iphe, ha shii l'alì bẹ akpatajẹ iphe, ha shii. ⁷ G'onyenonu nuphopho g'obu iya sūru g'ọ nū. G'ọ tọ dukwa onye a-nū ọphu ọogbe buru; ọ -nūchaa ya l'ọ taahaa onwiya ụta; ọphu ọ dukwa onye anodu anu iya g'ọ bụ utu, ọ tufutaje; kele ọ kwa onye gude ẹhu-utso anu bẹ Chileke yeru obu. ⁸ Ọzo buru lẹ Chileke sukwaru emeru unu eze-iphe-oma mee k'etsutsu iya; k'ọphu unu e-nwekọtajeru iphemiphe, bụ iphe, mkpa iya duru unu; unu abyakwapho enweru iphe nwegharu iya ẹka k'ọphu unu e-gude iya eme iphe, bụ iphe-oma. ⁹ Ọo ya bụ iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke sụ:

“Ọosaje obu iya asasa nū ndu
 ụkpa iphe;
 apfubekoto nkiya anoje
 jasụ l'ojejeje.”*

¹⁰ Ọo Chileke, bụ iya anuje onye akọ opfu iphe, oomebeje l'opfu iya; bya anuje iya nri sū g'o ria-a; bẹ bukwaphe onye a-nū unu akpuru-iphe, mkpa iya duru unu; unu akọo. Ọ buru iya bụ onye e-me g'iphe, unu meberu l'alì mehu emehu k'ọphu unu a-kabaa enwenwe; gude iya kabaa eme iphe-oma ono, unu eme ono. ¹¹ Chileke ono e-me unu g'unu nweru iphe ọkpobe enweru k'ọphu unu e-meje iphe-oma tekenteke; ọo ya bụ g'aa-dụ igwe keleje Chileke ekele iphe-oma, unu shi anyi l'ẹka emeru phẹ. ¹² L'ozia, unu eje-a ta abulekwa-a mkpa ndu kẹ Chileke bẹ oome kpurumu. Iphe, o mefua bụ l'aa-dụ igwe kele Chileke ekele kelegharu iya ẹka. ¹³ Ọ kwa iphe ono, unu eme ono e-goshi ẹgube ndu unu bụ. Noo ya bụ aadu igwe jaa Chileke ajaja. Noo l'ọ tọ bukwa l'unu gude

* 9:9 9:9 Gūnaa Ebvu 112:9.

iphe ono, unu meru ono goshi l'unu kwetawaru k'ozima Kéreshi ono; unu egoshikwapho l'unu emeje iphe, ozi-oma ono pfuru. Bụ iya bụ l'unu asaję ęka okpobe asasa mee iphe-oma g'ęka beru unu; unu shi ęgube ono unu l'ęphebedua mę ndu ozo tuko gbaru mgbal'iphe, unu nweru enweru. ¹⁴ Oo ya bụ l'ęphe e-gudekpoo obu phe epfu anu Chileke l'iswi ęhu unu; l'ogukpo phe g'a su l'unu l'ęphe humaru; noo l'eze-iphe-oma ke Chileke nyiberu anyibe l'ęhu unu. ¹⁵ Su-a; unu g'anyi keje Chileke ekele iphe-oma iya; mbu iphe-oma ono, a ta amadu g'aa-tu onu iya ono.

10

Polu agbaru ozi-oma odzori

¹ Nta-a buakwaa mube Polu gedegede arwo unu arworwo owa-a. Mu gudeakwaa adu geele waa obu-oma ke Kéreshi arwo unu. Mbędua abujekwaru mu -nodu ntse mu epfuru unu opfu belebele; teke mu no ęnya; mu epfuahaaru unu opfu okpu-onu okpu-onu. ² Ole iphe, mu arwokwanu unu bu g'unu te emekwapho iphe, e-me ge mu pfuaharu unu okpu-onu okpu-onu me mu -byaępho. Le mu e-pfukwaru ndu ono, suru l'anyi eme ęhu anyi ęhu anyi ono okpu-onu okpu-onu. ³ L'a makwaru-a l'anyi bu le mgboko-a; ole anyi ta alwudu ogu ge ndu mgboko-a l'alwu. ⁴ Kele ngwogu, anyi gude alwu ogu k'anyi ta abukwa ngwogu ke ndu mgboko-a. O bu ngwogu, shi l'ęka Chileke; bya aburu ngwogu ophu shihuru ęjo ike. O bu ngwogu ophu e gude egbuka ęka ohogu Chileke doberu obu okpehu iya. Oo ya be anyi gude emebyi ntumego-ugho. ⁵ O buru ngwogu ono be anyi gude mebyishikota eku-onwonye ono, e gude tochia uzo to-butal' g'a ta maru Chileke ono. Iphe, bukpo oriri, nemadzu aru aru be anyi alwu-kpeje mee ya g'o

dù gẹ Kéreshi sùru g'ò dù. ⁶ Nta-a bẹ anyi kwageberu akwagebe k'ahù iphe, bụkpoo a-nụ-lẹ-nchị ahùhù mẹ unu meẹbekotajeepho iphemiphe, a sùru g'unu meje.

⁷ Iphe, unu l'iya eme bụkwa l'unu te elerwejedu iphe ẹnya elerwe. Onye gụwaru onwiya lẹ ya bụ kẹ Kéreshi; g'onye ono nyatajẹru onwiya l'ò bụ gẹ ya bụ kẹ Kéreshi ono bụ g'anyi bụkwapho. ⁸ L'òphu unu a-makpòadaru bụ l'ò tọ dụkwa mu iphere m'obetaru mu kwata gudenụka ike ono, Nnajiuphu yeru anyi l'ẹka ono aba abaa. Ike ono bẹ ọ nụkwaru anyi g'anyi gude metse unu emetse. Ọ tọ nụkwaru iya anyi g'ò bụru iphe, anyi e-gude egbuka unu egbuka. ⁹ Noo iphe, mu epfu sù g'unu b'edobesụkwa lẹ mu gude ẹkwo-ozì mu-a eme gẹ mu yee unu ebvu. ¹⁰ Ọ dụkwaruro ndu agbẹ asùje: “Ẹkwo-ozì, Pọlu ede bẹ opfu iya agbẹje adanụka kpaa kpaa; bya aburu opfu, erwu nemadzù l'ẹhu. Teke anyi l'iya nọepfo l'iphu l'iphu; ọogbe nyihu; opfu iya te enweedu iphe, ọoburu.” ¹¹ G'ò dokwaa ẹgube onye ono ẹnya l'ò kwa iphe, mu deru l'ẹkwo-ozì teke mu l'unu anọdu bụkwapho iphe, mu e-me l'ẹka mẹ mu l'unu -nọduepho.

¹² Ọphu anyi ata atụdu ama bụ kẹ g'anyi wota onwanyi je agụkobe lẹ ndu ono, anọduje atụ ọnu onwophẹ ono. Ọzoo kẹ g'anyi sù l'anyi l'ẹphe aturu. Ọo ẹphebedua eme eswe; ẹphebedua egudeje onwophẹ aturu onwophẹ ama; gude gẹ nwibe phẹ ha amaru g'ẹphebedua ha. ¹³ Obenu l'anyiịbedua taa tudu ọnu onwanyi atughata gẹ Chileke tüberu sù g'anyi rwua. Anyi a-tụ-bejẹrupho ọnu onwanyi g'ozì, Chileke doberu anyi g'anyi jee gbaru. Ozi ono bẹ ọphu anyi eje l'echilabọ unu tükokwa yiru. ¹⁴ Anyi ta tughakwaru ọnu iphe, anyi meru; eshinu anyi gudewaa ozi-ọma kẹ Kéreshi ono rwuchawaa ẹka unu nọ gẹdegede; tẹme ọ bụru anyi bụ ndu mbụ, gude iya byapfuta unu. ¹⁵ Ọo ya bụ; l'anyiịbedua

ta atujedu ɔnu onwanyi tughata gɛ Chileke tũberu sũ g'anyi rwua. Anyi te egudejedu ozi ndu ɔzo aba l'abaa. ɔ kwa iphe, anyi ele ɛnya iya bũ l'unu -nɔdu aka ekweshi ike eje; anyi aka eje ozi, kabaa shi l'echilabɔ unu; kɛle anyi a-nɔdujeepho eme iya gɛ Chileke sũru g'anyi mebejeru iya. ¹⁶ ɔo ya bũ g'anyi ezia ozi-ɔma ono zighatachaa ya mkpũkpu unu; ziwa iya rɔ kwasɛru; k'ɔphu anyi ta anɔdukwanu aba abaa ozi, onye ɔzo jehawaru l'ɛka iya nkiya.

¹⁷ ɔoepho “G'onye aba abaa bajekwa iya l'iphe, Nnajũphu meru.” ¹⁸ Kɛle ɔ tɔ bũkwa onye atũ ɔnu onwiya bɛ aagũbeje iphe; ɔo kwa onye Nnajũphu atũ ɔnu iya.

11

*Ndu-ishi-oz*i ɔphu abũdu ɔkpobe iya

¹ Jiko unu takwaa nshi gɛ mu kabekpo pfua g'onye eswe; mu makwarũ-a l'unu kwewaru. ² Lɛ mu ekokwaru unu okophoo gɛ Chileke ekoje-a. Kɛle unu dũkwa mu gɛ nwamgbɔko, doberu onwiya do, nwoke eteke ngeswee ɔkpa; nwamgbɔko, mu doberu k'eke ji; mbũkwa k'eke onye lanũ kpɛekpu, bũ iya bũ Kɛreshi. ³ ɔle ndzũ anɔduje agũ mu sũ ?a maru teke agbaghashĩdu nũ unu obu; merwushia uche unu g'unu te egudehɛ obu unu g'ɔ ha yee Kɛreshi obu ɔkpobe eyeye. ɔ kwa ɛgube ono bɛ agwɔ meru gude ɛjo ɛregede dephua Ivu. ⁴ Kɛle unu gude ɛhu-ũtso kwe k'onye byaru bya awata epfuru unu kɛ Jizɔsu ɔzo, abũdu ɔphu anyi pfuru unu opfu iya-a; tɛme unu kwe natakwaphɔ unme ɔzo, dũ iche, abũdu Unmedũ-Nsɔ ɔphu unu natahawaru; bya ekwekwaphɔ nata ozi-ɔma ɔzo, dũ iche, abũdu ɔphu unu kwetahawaru.

⁵ L'iphe, mbɛdua arijekwa bũkwa l'ɔ tɔ bũdu mu bɛ ɛnya gbɛ bya akachia alwalwa eme lɛ ndu ono,

ezi unu ozi-oma ono, etu onwophẹ ọ-phushia-ugbu ono. ⁶ Ọ -buru ẹ mu ta ama epfu opfu ẹrengete; mu amakpọoru nụ Chileke ọkpobe amaru. Ono bẹ anyi shiwaa l'uzomuzo mee unu maru ọkpobe amaru.

⁷ ?Ọ gbẹ buru iphe-ẹji bẹ mu meru; ẹ mu kuzetaru onwomu alị g'ee-shi g'e kulia unu eli; ẹbe ọ dudu iphe, mu sūru g'unu pfula mu k'ozima Chileke, mu byaru ezia unu? ⁸ Teke mu shi eje ozi l'echilabọ unu; bẹ bukwa Chiochi ọzo shi anọduje apfulgbaa mu ugwo. Mu shikwa ana phẹ nfu; g'eeshi gẹ mu yeru unu ẹka. ⁹ Sū-a; mkpa okpoga, dūru mu nū teke ono, mu l'unu nọ ono ta adukwa onye mu pfuchijeru nchị sū g'o yeru mu ẹka. Kẹle unwunna anyi ndu shi Masedoniya wotakotawaru mu iphe, bukpuo iphe, mkpa iya dūru mu. Mbū l'ọ tọ dudu iphe, mu zekpọoru unu nzeri iya. Ẹbe ọ dukwa iphe, mu byaru ezeru unu nzeri iya. ¹⁰ Mu gude ọkpobe-opfu kẹ Kéreshi ọphu dū mu l'ẹhu ekweta ukwe-a sū l'ọ tọ dukwa nemadzū, a nwuru anwunwu l'alị Akaya, sūru eme g'aba-a, mu aba-a buru iphe-mmanu. ¹¹ ?Denu g'o gude mu yee ya ọnu nno? ?Bū ẹ mu te eyeduru unu obu tọ? A-o! Ọ kwaphọ Chileke maru ẹ mu yeru-a unu obu.

¹² Mu taa hakwa eme iphe, mu gude l'ẹka eme nta-a. Ọo ya bū gẹ mu emekwanu-a ndu-ozima ọphunapho g'ẹphe te enwehẹ iphe, ẹphe a-zọbe ọkpa gude eku onwophẹ; kẹle ọ kwaphọ g'anyi ese akanya ozi-oma ono bū g'ẹphe ese. ¹³ Ndu k'ono ta abukwa ọkpobe ndu-ishi-ozima Kéreshi. Ẹphe bukwa ndu eje ozi l'ugho. Ndu ewojeru onwophẹ mee g'e dobesu l'ẹphe bū ọkpobe ndu-ishi-ozima kẹ Kéreshi. ¹⁴ Ọ tọ būdu iphe, aa-sū l'ọ kpọru ọnu opfu; eshinu Nsetanu ewojeru onwiya mee g'ojosi, shi l'ogbunwijnwii k'imigwe bya. ¹⁵ Ọo ya bū l'ọ tọ būedu iphe, dū oke biribiri mẹ ọ -buru ẹ ndu ejeru Nsetanu ozi woru onwophẹ mee g'e dobesu l'ẹphe bū ndu ejeru Chileke

ozi. Teke o rwuru mbõku ikpazu bẹ Chileke a-gwa phẹ ụgwwo Ọchi iphe, ẹphe meru.

Iphe-ẹhuka, Pọlu eje

¹⁶ Gẹ mu pfukwaa ya ọzo; g'ọ tọ duka onye arije l'ọo egomunggo swehuru mu. Teke ọ bụ l'unu ari l'egomunggo swehuru mu; unu ahakpokwaa mu rọ gẹ mu pfubaa g'onye egomunggo swehuru. Ọo ya bụ gẹ mu abakwanaa aba nwilile. ¹⁷ Ọle iphe-a, mu epfu nta-a bẹ mu makwaru-a l'ọ tọ bụdu Nnajiuphu sụru gẹ mu pfua ya. Mu -baaha aba bẹ mu abakwa iya g'onye egomunggo swehuru. ¹⁸ Ọle eshinu ndiphe egudeje iphe kẹ mgboko-a aba abaa bẹ mbẹdua l'a-bakwapho aba nkemu. ¹⁹ ?Tọ bụedu l'unu manukaru iphe meru g'o gude unu nọdu egudeje ẹhu-utso kwe haa ndu egomunggo swehuru g'unu l'ẹphe nọdu. ²⁰ Unu atajelaa nshi nọkirishia; a -nonyaa onye lanu abya eworu unu mee nwohu iya; ọzo bya anodu tuko iphe unu riẹbe; ọzo bya anodu emephe unu l'uji; ọzo bya awata unu anma phulaphula; ọzo bya eworu ẹka waa unu lẹ nchi kẹ gbaa. ²¹ Ha! Ọ gbekwa du mu iphere epfupfu; noo lẹ mbẹdua ta adukwa teke mu adu ike eme unu ẹgube iphe ono.

Ọle-a; ọwa-a, mu abya epfupfu-a bukwa opfu, du gẹ k'onye egomunggo swehuru. Sụ-a; e -pfujekpọo ya epfupfu; mu asu l'iphemiphe, bukpo iphe, ndu ọzo turu ama egude aba l'aba bẹ mbẹdua gudekwaa aba l'abaa nkemu. ²² Ọ -buru lẹ ndu ono bụ ndu Hiburu; bẹ mbẹdua bụhukwa iya pho. Teke ẹphe bụ unwu Ízurelu; mbẹdua bụhukwapho onye Ízurelu. Teke ẹphe bụ oshilokpa Ébirihamu; mbẹdua bụhukwaa oshilokpa Ébirihamu g'ẹphe bụ iya. ²³ Mu sụ-a; ?ẹphe bụ ndu ejeru Kéreshi ozi tọo? Ono bẹ mbẹdua gbekwa ka phẹ nu abubu. Nta-a bẹ mu epfukpokwaa g'onye, ọbvu

byaru. Mu kakwa phẹ iya abubu; gẹ mu gbẹ ka phẹ eje ozi kẹ Kéreshi ono; bya aka phẹ eje mkpọro iya ijeto; a kakwa mu pho echi iphe iya ichito. Ophu o dudu tekenteke mu ta atsojeduru atsogeru l'onu onwu lẹ k'ozi ono. ²⁴ Akpo ise bẹ ndu Jiu chiwaru mu onu echachi ukporo labo, e wofuru nanu. ²⁵ E chiwaa mu mgboro akpo eto; bya atuwaa mu mkpuma akpo lanu. Akpo eto bẹ o phoduchawaru nwanshi me ugbo ekpua mu. O nwecharu ophu mu noru ujiku ophu lẹ mini eswe l'enyashi mgburugburu. ²⁶ L'ikpoto ije ono, mu jekotaru ono bẹ mu lowaru ishi mu alolo l'utso, gbaru nu; loo ishi mu alolo l'eka ndu ana nfu; me l'eka ndu Jiu ibe mu; me l'eka ndu abudu ndu Jiu. Mu jee iphe mini pharu mu l'eze l'oma mkpukpu; me l'echiegu; me l'echi ogbu eze-enyimu; me l'eka ndu abudu okpobe ndu kẹ Kéreshi. ²⁷ Mu jewaa ozi kuta ephuru phee; mu bya anuwaa enya enyashi; egu nri gua mu; egu mini gua mu; egu mee mu tekenteke; mu gbaru oto oyi tsua mu. ²⁸ A - gufukpooro iphemiphe ono; bẹ o nwekpoperupho iphe, anoduje akposhi mu mgbenya mboke-mboke. Iphe ono bu k'iphe, bukpo Chiochi kẹ Kéreshi g'o ha. ²⁹ ?Bu onye bẹ ike bvuru; ophu o dudu g'o bu mbedua bẹ o bvuru obu? ?Bu onye nmalahuru l'iphe-aji ophu o rwuduru mu l'ehu?

³⁰ O -buru lẹ mu bafutaje aba bẹ iphe, mu e-gude aba abaa obu bukwa iphe, egoshi gẹ mu du-be arwuhu. ³¹ Su-a; o kwa Chileke, bu Nna Nnajiuphu onoya, bu Jizosu ono, bu onye ajaja bu nkiya jasu l'ojejeje ono bẹ bu onye maru l'iphe-a, mu epfu-a ta adudu ophu bu uka. ³² Lẹ teke mu no lẹ Damasukosu bẹ nnajioha mkpukpu onoya, bu iya bu onye no-chiru enya Aritasu, bu eze ndu ono; woru ndu ojogu, eche nche woru dochia onu oguzo eka eeshije abata l'ime mkpukpu ono su g'e gude

mu. ³³ Tọbodu iya bụ; e woru mu ye l'ime nkata pyoo mu l'uzo, dū l'eli igbulọ, e gude kpụ-phae mkpụkpụ onoya mgburugburu; mu shi l'ẹka onoya nahụ iya gbalaa.

12

Iphe, eegoshi Pọlu l'ophulenyā

¹ A makwaru-a l'aba aba ta abaduru l'urwu; ọle mu bafutaje aba. Nta-a be mu a-wata epfu k'ophulenyā me iphemiphe, bu mu iphe ophuu, Nnajiuphu goshiru mu. ² O duru nwoke lanu, mu maru bu onye ke Kereshi, Chileke zikotaru; o jerwua mkpopfu igwe k'eto. A nokwaru apha iri l'eno, iphe ono meru. O le mu ta maedu ? o jeru ẹka onoya k'eviya; to o phuru iya l'ophulenyā? Oo 'epho Chileke nwekiya maru g'o nwuru. ³ Onye ono be mu makwaru; me o jeru iya le ndzu-o; to le maa-o; be mu amaekwa; o kwa Chileke be o doru enya. ⁴ E zikotaru iya worwua ya okpoku Chileke gededede. O nodu l'eka ono numachaa iphe, kpuru onu epfufu; mbu iphe, a suru ge nemadzu te epfushi. ⁵ Oo ya bu le nwoke ono be mu e-gude aba l'abaa. O le mu tee gudedu onwomu aba l'abaa; gbahaa le mu aba abaa k'arwuhu du mu nu. ⁶ Ome mu jeshiaru aba abaa k'onwomu me mu tege abukwaru onye egomunggo swehuru; kele iphe, mu g'epfu gege aburupho okpobe-opfu be mu g'anodu epfu. Obenu le mu te ejedu aba abaa; le teke mu jeshiaru aba abaa l'oo-nweru ndu a-wata ari le mu kabaa shii; paru iphe, ephe humaru mu l'ehu me iphe, ephe numaru, mu pfuru paru haa.

⁷ Mu humakwaru iphe, dugbaa oke biribiri l'ophulenyā. O buru iphe ono meru g'o gude a loru mkpo dobe mu l'ehu; o nodu akpo mu cherere. Iphe ono buru iphe, ejeru Nsetanu ozi be byaru bya etsua mu iphe gude go-zeta mu ge mu te eje ekunuka onwomu.

⁸ Iphe ono bẹ mu rwọwaru Nnajiuphu akpọ ẹto sù iya g'ono mee g'iphe ono parù mu haa. ⁹ Ọ bọru iphe, o epfujeeeru mu phọ bụ: “Eze-iphe-oma, mu meru ngu sùakwaru ngu; kẹle teke mu akajẹ ere ire l'ẹhu ngu bụkwa teke ị dọ arwọdu.” Ọ n'iya-a bụ lẹ mu a-nọdu aba abaa l'arwọhu dọ mu; g'ike kẹ Kéreshi ree mu ire l'ẹhu. ¹⁰ Noo g'ono gude mu sù l'arwọhu ono, dọ mu nọ ono; mẹkpoo iphe-iphere ono, eeme mu ono; mẹkpoo iphe ọtsu-l'ẹhu; mẹ mkpamẹhu; mẹ mkpawere, aanọduje emephe mu l'opfu ẹhu Kéreshi; meru ẹhu nọdu atso mu uto. L'ọ kwa teke mu dọ arwọhu bẹ ike nkiya ere mu ire l'ẹhu.

Pọlu agba egomunggo kẹ ndu Kọrentu

¹¹ Nta-a bẹ mu meakwaru g'onye egomunggo swehuru l'eku-onwonye ono; ọ bọru unu nwuru mu ye iya. Kele unu gege anọdu aja mu ajaja; l'ọ tọ dọdu iphe, ndu-ishi-ozì ọphuu gude ka mu; l'ẹbe adu iphe, mu bụ. ¹² Mu taru nshi meshia iphe-ọhumalenya, dọgbaa biribiri; bya emeshikwaaphọ iphe ọzo, tufugbaru ẹhu, egoshi ike kẹ Chileke l'echilabọ unu. Iphe ono bọgbaaru iphe, mu gude goshi unu lẹ mu bụ onye-ishi-ozì Kéreshi. ¹³ ?O nweru uto ọzo, mu kabaa eme Chiochi ọzo ree, mu emeduru unu? ?Bụepho lẹ mu ta asuduru g'unu pfua mu ọgwo-a? A-o; wakwa ẹka l'alì-o; eshinu ono gbẹ bọwaru ẹji; mu mee ya unu.

¹⁴ Ọwa-a kweakwa ugbo ẹto, mu jikoberu abya ndu-unu. Mu -bya; mu taa sùkwa g'unu pfua mu ọgwo; kẹle iphe, mu achọ abya ta abukwa okpoga unu. Ọ kwa unubedua l'onwunu bẹ mu achọ. Ọ tọ bukwa unwegirima akpajẹ ẹku doberu ne lẹ nna phẹ; ọ chikwa ne lẹ nna agbẹje akpa ẹku edoberu unwu phẹ. ¹⁵ Mu egudekpọepho ọkpobe ẹhu-uto mephushiaru unu iphe, mu nweru; tọ ishi onwomu g'eeshi g'ọ dọru unu lẹ ree.

?Unu a-gbẹ yepete mu obu opfu lẹ mu kabaa unu eye obu?

¹⁶ Ọ dūru ndu haru kwe lẹ mu te eshidu buru unu ivu-erwa. Ọle ọ dukwanuru ndu a-su lẹ mu shi gbanuka erede; lẹ mu gude ugho nmata unu. ¹⁷ ?Denukwanu g'ọ nwuru? ?Ọ dukpooru iphe, bu ndu ono, mu ziru g'ephe byafuta unu ono onye ophu mu gbẹ shi l'eka iya ria unu urwu? ¹⁸ Mu rworu Tayitosu su iya g'ọ bya; bya asu gẹ nwanna anyi ophuu tsoru iya. ?O nweru iphe, unu a-su lẹ Tayitosu byaru bya erita unu? ?Tọ buedupho udu umere lanu be mu l'iya l'eme; to to buedupho uzo lanu be mu l'iya l'eshi?

¹⁹ ?Tọ unu shi e -shi teke-a rita l'iphe, anyi anoduje eme bu g'anyi e-me pfufu onwanyi l'iphu unu? Iphe, anyi anoduje epfu be anyi epfufe maru l'anyi epfu iya l'iphu Chileke; teme l'anyi lẹ Kereshi tugbaru buru nanu. Oo ya bu; ndu mu yeru obu; l'iphemiphe, anyi anodujekpoo eme be anyi anodujekwa eme g'anyi gude metsee unu. ²⁰ Mu atsukwa ebvu su: ?mu maru to bukwaru nu; mu -byarwuta; unu taa duedu gẹ mu riru l'unu a-du; mu taa dukwapho unu g'unu riru lẹ mu a-du. Mu atsukwa ebvu su: ?mu taa byakwanu bya ahuma l'unu anoduje aswo-phe uswo; ejiphe iji-anya; buru ndu obu oku; l'unu akpape anya; ephuphe onwunu iphu; agba nwibe unu mgbamu; ekuphe onwunu ekuku; eme mkpaka. ²¹ Mu atsukwa ebvu lẹ mu -bya ogiya-a, be Chileke ewoda mu ali l'iphu unu; mu aguru aphu kpua ikpoto ndu mehawaru iphe-eji; ophu ephe ekwekwapho l'izimanu lwaru phe azu g'ephe haa ojo umere, rehuru erehu; haa eme ke nwanyi; haa aburu ndu iphere bvuru l'iphu.

¹ Abyabya ọwa-a, mu abya abyabya nta-a kweakwa ugbo ẹto, mu abya unu agbaphe. “Ọ kwa ekebe ọmadzu ẹbo; ọzoo ẹto bẹ eegudeje bua ikpe.” ² Mu nmahaakwaru unu ọkwa teke mu byaru k'ugbo ẹbo phọ. Mu nọdu anmakwaru iya phọ unubẹ ndu eme iphe-ẹji ono nta-a, mu ta anọdu l'ẹka ono-a; mẹ ndu ọzo; lẹ mu -bya bẹ mu taa hakwa unu. ³ Ọo ya bu; g'unu e -shi nno maru lẹ Kéréshi gude mu-a epfu opfu; l'unu sùkwaru g'e goshi unu iphe, e-me g'unu maru l'o gude mu-a epfu opfu. Kéréshi ono te emejekwa g'onye ike bvuru mẹ ọ -nọdu eme unu iphe. Ọ chia iphe, oo-me bu l'oo-goshi g'ọkpehu iya habe l'ẹka unu nọ. ⁴ L'a makwaru-a l'ike te eshidu dukwadu iya teke a kpọpyaberu iya l'oswebe; obenu lẹ nta-a bu ike kẹ Chileke bẹ o gude nọdu ndzu. Ọ kwaphọ g'ike te eshidu dukwadu iya ono bu g'o to shidu dukwadu anyibedua; obenu lẹ nta-a bẹ ike kẹ Chileke e-me anyi adzuru ndzu gẹ Kéréshi dzu; ike adu anyi g'ọ du iya; k'ophu ike a-du anyi l'iphe, anyi emekpọo unu.

⁵ Unu nyochakwaa onwunu enyocha maru ? unu kwetakwaduru-a? Unu hukwa onwunu ama. ? Unu ta amadu lẹ Jizosu Kéréshi bu unu ebubu l'ẹhu? gbahaekwapho l'unu te ekwetaeduru. ⁶ Ọphu mu gude ẹka bu l'unu e-mechaa maru l'anyibedua ta agwọbeduru ekweta ono, anyi kwetaru kẹ Kéréshi ono. ⁷ Iphe, anyi anọduje epfu anu Chileke bu g'o to kwekwa g'unu mee iphe, adudu ree. Ọ tọ bukwa g'e gude goshi l'anyi mekọtaru; ọ chikwa g'unu meje iphe, pfuru oto; o rwuhakpọoro o jee a-du g'ọ bu l'ekwekwe, anyi shi kwe lẹ mbu ono bẹ anyi ekweeduru. ⁸ L'ọ tọ dukwa g'ọ ka mma l'ọo iphe lanu, anyi suru ememe k'emebyi ọkpobe-opfu kẹ Chileke; gbahachia l'anyi a-nọduje eme iphe gude ese iswi ọkpobe-opfu ono. ⁹ Ọo ya bu l'ẹhu anọduje atso anyi utso mẹ ọ -buru l'anyi du arwuhu; ike dukwanu

unu. Noo g'o gude ọ dū anyi g'a sū l'unu lwarū azū l'Ọnodu, dūebe ree.

¹⁰ Mu ede iphe-a nta-a, mu l'unu ata anọdu l'ẹka ono-a. Gẹ mu te eje egude ike ono gbẹ dūru unu ẹhuka mẹ mu -bya. Mbū ike ono, o yeru mu l'ẹka gẹ mu gude metsee unu emetse ono gbẹchia mee unu omeliwe.

Ekele ikpazū

¹¹ Kẹ ikpazū iya ụnwunna mu bū; unu nọkwapho ọma-o. Unu dūebekwa ree; iphe, mu arwọ unu bū g'uche unu bụkwaru nanū. Unu eburu lẹ nchị-odoo. Gẹ Chileke ono yeru anyi obu tẹme ọ nọdu emeje g'ẹhu dū anyi guu ono swikwaru unu eswiru-o.

¹² Unu kelekwa onyemonye ekele l'ẹhu l'ẹhu nmata phẹ akpa, dū nsọ. ¹³ Iphe, bụkpoo ndu-nsọ l'ophu l'ekelekwaphọ unu.

¹⁴ Mu sū g'eze-iphe-ọma kẹ Nnajiuphu, bū Jizọsu Kéreshi; mẹ eye obu ọphu Chileke eyeje ndibe iya; mẹ ike ono, Unme-dū-Nsọ meru g'anyi l'unu gbarū mgba ono dzukọtakwa oke l'ẹhu unu g'unu ha. Nokwa g'ọ dū.

Bayıburu Izii
Izii: Bayıburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Dec 2021 from source files dated 30 Dec 2021

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d